LC Hebr. Ms 42 (Micro Orien. Hebr. 880/172)
48 ff. Paper. 31 x 22 cm. 18th cent. Near East (Syria?). Oriental semi-cursive script.

שער הפסוקים *Sha'ar ha-Pesukim* by Ḥayyim Vital. At the head of f. 1r: שער הרביעי תועתק מכ"י הרח"ו זלח"ה אות באות. According to Y. Avivi, in *Moriah*, 10 (issues 7-8, 1981), p. 79, this is the original redaction by Ḥayyim Vital.

Owner (f. 1r): סי"ט הצעיר אהרון חקון[?]. Bound in the same brown leather binding as Ms 43.

Micro Orien. Hebr. 880/172

MS 42

שער הפסוקים

Sha^{c}ar ha-Pesukim by Ḥayyim Vital

שער חמש התשעים ושבי הרחו ילוך בלותן ׳א

א

בראשית שער הפסוקים פרשת

Dalnard Collection
Gift of Jacob H. Schiff
1914

דרוש ב

בענין הדיבור המצוה והמתנה לאיך הוא ראוי שיהיה ומה הוא ענינו ומה הוא תכליתו

יש מי שיחל כי כל המצוות הן ענין אחד ואין חילוק ביניהם אבל הוא חלוק גדול מאד ביניהם כי יש מצות שהן ענין הדיבור ויש מצות שהן ענין המעשה ויש מצות שהן ענין המחשבה ויש מצות שהן ענין הדיבור והמעשה יחד ויש מצות שהן ענין המחשבה והדיבור יחד ויש מצות שהן ענין המחשבה והמעשה יחד ויש מצות שהן ענין המחשבה והדיבור והמעשה יחד ואין ספק שהמצות שהן ענין הדיבור הן יותר נעלות ממצות המעשה כי המצות שהן ענין המעשה הן ענין הגוף והמצות שהן ענין הדיבור הן ענין הנפש והנפש יותר נעלה מן הגוף כמו שהוא מבואר ומפורסם אצל כל אדם ולכן המצות שהן ענין הדיבור הן יותר נעלות ממצות המעשה ומצות המחשבה הן יותר נעלות ממצות הדיבור והמעשה יחד ומצות המחשבה והדיבור הן יותר נעלות ממצות המעשה והדיבור יחד ומצות המחשבה והמעשה הן יותר נעלות ממצות הדיבור והמעשה יחד ומצות המחשבה והדיבור והמעשה יחד הן יותר נעלות מכולם ולכן ראוי לנו לדבר בענין הדיבור המצוה והמתנה לאיך הוא ראוי שיהיה ומה הוא ענינו ומה הוא תכליתו

ואומר אני שהדיבור המצוה והמתנה הוא ראוי שיהיה בשלשה ענינים ויהיה בו שלשה תכליות כי ראוי שיהיה בו ענין הכבוד ויהיה בו ענין התועלת ויהיה בו ענין הנעימות ויהיה בו תכלית הכבוד ויהיה בו תכלית התועלת ויהיה בו תכלית הנעימות ואלו הם שלשה ענינים ושלשה תכליות שראוי שיהיו בדיבור המצוה והמתנה ואלו הם שלשה ענינים ושלשה תכליות שראוי שיהיו בדיבור המצוה והמתנה כי ראוי שיהיה בו ענין הכבוד ויהיה בו ענין התועלת ויהיה בו ענין הנעימות ויהיה בו תכלית הכבוד ויהיה בו תכלית התועלת ויהיה בו תכלית הנעימות

פרשת וישלח

ויאמר ה' אל יעקב שוב אל ארץ אבותיך וגו' ואעשה עמך טוב. פרשת לך לך

ויקחו ללעת מאת בני ישראל תרומה לי מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי: ולקחתם מאתם זהב וכסף ונחשת: ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים: ועורות אילם מאדמים וערת תחשים ועצי שטים: שמן למאור בשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים: אבני שהם ואבני מלואים לאפד ולחשן: והעשו לי מקדש ושכנתי בתוכם: ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו: ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי אורכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קומתו: וצפית אותו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב: וצקת לו ארבע טבעות זהב ונתת על ארבע פעמתיו ושתי טבעות על צלעו האחת ושתי טבעות על צלעו השנית: ועשית בדי עצי שטים וצפית אתם זהב: והבאת את הבדים בטבעות על צלעות הארון לשאת את הארון בהם: בדים יהיו הבדים לארון לא יסרו ממנו: ונתת אל הארון את העדות אשר אתן אליך: ועשית כפרת זהב טהור אמתים וחצי ארכה ואמה וחצי רחבה: ועשית שני כרבים זהב מקשה תעשה אתם מן שני קצות הכפרת: עשה כרוב אחד מקצה מזה ועשה כרוב אחד מקצה מזה מן הכפרת תעשו את הכרבים על שני קצותיו: והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת ופניהם איש אל אחיו אל הכפרת יהיו פני הכרבים: ונתת את הכפרת על הארון ומן הארון תתן את העדות אשר אתן אליך: ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפרת מבין שני הכרבים אשר על ארון העדות את כל אשר אצוה אותך אל בני ישראל: ועשית שלחן עצי שטים אמתים ארכו ואמה רחבו ואמה וחצי קומתו: וצפית אתו זהב טהור ועשית לו זר זהב סביב: ועשית לו מסגרת טפח סביב ועשית זר זהב למסגרתו סביב: ועשית לו ארבע טבעות זהב ונתת את הטבעות על ארבע הפאת אשר לארבע רגליו: לעמת המסגרת יהיו הטבעות בתים לבדים לשאת את השלחן: ועשית את הבדים עצי שטים וצפית אתם זהב ונשא בהם את השלחן: ועשית את קערתיו וכפתיו וקשותיו ומנקיותיו אשר יסך בהן לבונה זהב טהור תעשה אתם: ועשית על השלחן לחם פנים לפני תמיד: ועשית מנרת זהב טהור מקשה תעשה המנרה ירכה וקנה גביעיה כפתריה ופרחיה ממנה יהיו: ושש קנים יצאים מצדיה שלשה קני מנרה מצדה האחד ושלשה קני מנרה מצדה השני: שלשה גביעים מְשֻׁקָּדִים בקנה האחד כפתר ופרח וגביע כפתר ופרח ושלשה גביעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח כן לששת הקנים היוצאים מן המנרה: ובמנרה ארבעה גביעים משקדים כפתריה ופרחיה: וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה לששת הקנים היוצאים מן המנרה: כפתריהם וקניהם ממנה כלה מקשה אחת זהב טהור כל זאת: ועשית נרתיה שבעה והעלה את נרתיה והאיר על עבר פניה: ומלקחיה ומחתתיה זהב טהור: ככר הזהב יעשה אתה את כל הכלים האלה: וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מרא בהר: ואת המשכן תעשה עשר יריעת שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני כרבי מעשה חשב תעשה אתם: ארך היריעה האחת שמנה ועשרים באמה ורחב היריעה האחת ארבע באמה מדה אחת ליריעות החמש: וחמש היריעות יחברו חבר אל חבר וחמש יריעות יחברו חבר אל חבר: ועשית לולאת תכלת על שפת היריעה האחת מקצה בחברת וכן תעשה בשפת היריעה החיצונה במחברת השנית: חמשים לולאת תעשה ביריעה האחת וחמשים לולאת תעשה בקצה היריעה אשר במחברת השנית מקבילת הלולאת אחת אל אחת: ועשית חמשים קרסי זהב וחברת את היריעת אחת אל אחת בקרסים והיה המשכן אחד: ועשית יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי עשרה יריעת תעשה אתם: ארך היריעה האחת שלשים באמה ורחב היריעה האחת ארבע באמה אחת עשרה היריעת מדה אחת ליריעות: וחברת את חמש היריעת לבד ואת שש היריעת לבד והכפלת את היריעה הששית אל מול פני האהל: ועשית חמשים לולאת על שפת היריעה הקצה החברת ועשית חמשים לולאת על שפת היריעה החברת השנית: ועשית קרסי נחשת חמשים וחברת את הקרסים אל הלולאת והחברת את האהל והיה אחד: והסרח העדף ביריעת האהל חצי היריעה העדפת תסרח על אחרי מאחרי המשכן: והאמה מזה והאמה מזה בעדף באורך יריעת אהל המשכן על צדי זה וזה לכסת אתו: ועשית מכסה לאהל ערת אילם מאדמים ומכסה עורת תחשים מלמעלה: ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עמדים: עשר אמות ארך הקרש ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד: שתי ידת לקרש האחד משלבת אחת לעמת זה כן תעשה לכל קרשי המשכן: ועשית את הקרשים למשכן עשרים קרש לפאת נגבה תימנה: ומאת ארבעים תעשה תחת עשרים הקרש שני אדני כסף תחת הקרש האחד לשתי ידתיו ושני אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו: ולצלע המשכן השנית לפאת צפונה עשרים קרש: ואדניהם ארבעים כסף שני אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש השני: ולירכתי המשכן ימה תעשה ששה קרשים: וקרשים שנים תעשה למקצעת המשכן בירכתים: והיו תאמם מלמטה ויחדו יהיו תמים על ראשו אל הטבעת האחת כן יהיה לשניהם המה היו למקצעת שנים יהיו: והיו שמנה קרשים ואדניהם כסף שש עשרה אדנים שנים אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש השני: ועשית בריחם עצי שטים חמשה לקרשי צלע האחת למשכן: וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן השנית וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן לירכתים ימה: והבריח התיכן בחצי הקרשים מבריח בתוך הקרשים מן הקצה אל הקצה: ואת הבריחם תצפה זהב ואת טבעתיהם תעשה זהב בתים לבריחם וצפית את הבריחם זהב: והקמת את המשכן כמשפטו אשר הראית בהר: ועשית את הפרכת תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה חשב יעשה אתה כרבים: ונתתה אתה על ארבעה עמודי שטים מצפים זהב וויהם זהב על ארבעה אדני כסף: ונתתה את הפרכת תחת הקרסים והבאת שמה מבית לפרכת את ארון העדת והבדיל הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים: ונתת את הכפרת על ארון העדת בקדש הקדשים: ושמת את השלחן מחוץ לפרכת ואת המנרה נכח השלחן על צלע המשכן תימנה השלחן תתן על צלע צפונה: ועשית מסך לפתח האהל תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה רקם: ועשית לפני המסך חמשה עמודי שטים וצפית אתם זהב וויהם זהב וצקת להם חמשה אדני נחשת: ועשית את המזבח עצי שטים חמש אמות ארך ומש אמות רחב המזבח רבוע יהיה ושלש אמות קמתו: ועשית קרנתיו על ארבע פנתיו ממנו תהיינ קרנתיו וצפית אתו נחשת: ועשית סירתיו לדשנו ויעיו ומזרקתיו ומזלגתיו ומחתתיו לכל כליו תעשה נחשת: ועשית לו מכבר מעשה רשת נחשת ועשית על הרשת ארבע טבעת נחשת על ארבע קצותיו: ונתתה אתה תחת כרכב המזבח מלמטה והיתה הרשת עד חצי המזבח: ועשית בדים לשלחן בדי עצי שטים וצפית אתם נחשת: והובא את בדיו בטבעת והיו הבדים על שתי צלעת המזבח בשאת אתו: נבוב לחת עשה אתו כאשר הראה אתך בהר כן יעשו: ועשית את חצר המשכן לפאת נגבה תימנה קלעים לחצר שש משזר מאה באמה ארך לפאה האחת: ועמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת וויהם כסף וחשקיהם כסף: וכן לפאת צפונה באורך קלעים מאה ארכם ועמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת וויהם כסף וחשקיהם כסף: ולרחב החצר לפאת ימה קלעים חמשים אמה עמודיהם עשרה ואדניהם עשרה: ולרחב החצר לפאת קדמה מזרחה חמשים אמה: וקלעים לכתף חמש עשרה אמה עמודיהם שלשה ואדניהם שלשה: ולכתף השנית חמש עשרה קלעים עמודיהם שלשה ואדניהם שלשה: ולשער החצר מסך עשרים אמה תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה רקם עמודיהם ארבעה ואדניהם ארבעה: כל עמודי החצר סביב מחשקים כסף וויהם כסף ואדניהם נחשת: ארך החצר מאה באמה ורחב חמשים בחמשים וקומה חמש אמות שש משזר ואדניהם נחשת: כל כלי המשכן לכל עבדתו ויתדתיו וכל יתדת החצר נחשת: ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלת נר תמיד: באהל מועד מחוץ לפרכת אשר על העדת יערך אתו אהרן ובניו מערב עד בקר לפני יהוה חקת עולם לדרתם מאת בני ישראל:

פרשת וירא

ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן: ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת: ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי: ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת ואבנט ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו לי: והם יקחו את הזהב ואת התכלת ואת הארגמן ואת תולעת השני ואת השש: ועשו את האפד זהב תכלת וארגמן תולעת שני ושש משזר מעשה חשב: כתפת חברת יהיה לו אל שני קצותיו חבור וחבר: וחשב אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר: ולקחת את שתי אבני שהם ופתחת עליהם שמות בני ישראל: ששה משמותם על האבן האחת ואת שמות הששה הנותרים על האבן השנית כתולדתם: מעשה חרש אבן פתוחי חותם תפתח את שתי האבנים על שמות בני ישראל מסבת תעשה אתם משבצות זהב: ושמת את שתי האבנים על כתפות האפד אבני זכרון לבני ישראל ונשא אהרן את שמותם לפני יהוה על שתי כתפיו לזכרון: ועשית משבצות זהב: ושתי שרשרת זהב טהור מגבלת תעשה אתם מעשה עבת ונתת את שרשרת העבתים על המשבצת: ועשית חשן משפט מעשה חשב כמעשה אפד תעשנו זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר תעשה אתו: רבוע יהיה כפול ורת אמה ארכו ואמה רחבו: ומלאת בו מלאת אבן שדה ארבעה טורי אבן טור אדם פטדה וברקת הטור האחד: והטור השני נפך ספיר וישפה: והטור השלישי לשם שבו ואחלמה: והטור הרביעי תרשיש שהם ויספה מוסבות משבצות זהב תהיינה במלואתם: והאבנים תהיינה על שמת בני ישראל שנים עשר על שמתם פתוחי חותם איש על שמו תהיינה לשנים עשר שבט: ועשית על החשן שרשרת גבלת מעשה עבת זהב טהור: ועשית על החשן שתי טבעת זהב ונתת את שתי הטבעת על שני קצות החשן: ונתת את שתי עבתי הזהב על שתי הטבעת על קצות החשן: ואת שתי קצות שתי העבתים תתן על שתי המשבצת ונתת על כתפות האפד אל מול פניו: ועשית שתי טבעת זהב ושמת אתם על שני קצות החשן על שפתו אשר אל עבר האפד בית: ועשית שתי טבעת זהב ונתתה אתם על שתי כתפות האפד מלמטה מלפני מפתו אל מול חברתו מעל חשב האפד: וירכסו את החשן מטבעתיו אל טבעת האפד בפתיל תכלת להיות על חשב האפד ולא יזח החשן מעל האפד: ונשא אהרן את שמות בני ישראל בחשן המשפט על לבו בבאו אל הקדש לזכרון לפני יהוה תמיד: ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התמים והיו על לב אהרן בבאו לפני יהוה ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו לפני יהוה תמיד: ועשית את מעיל האפד כליל תכלת: ופי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב מעשה ארג כפי תחרא יהיה לו לא יקרע: ועשית על שוליו רמני תכלת וארגמן ותולעת שני על שוליו סביב ופעמני זהב בתוכם סביב: פעמן זהב ורמון פעמן זהב ורמון על שולי המעיל סביב: והיה על אהרן לשרת ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני יהוה ובצאתו ולא ימות: ועשית ציץ זר זהב טהור ופתחת עליו פתוחי חותם קדש ליהוה: ושמת אתו על פתיל תכלת והיה על המצנפת אל מול פני המצנפת יהיה: והיה על מצח אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לכל מתנת קדשיהם והיה תמיד על מצחו לרצון להם לפני יהוה: ושבצת כתנת שש ועשית מצנפת שש ואבנט מעשה רקם: ולבני אהרן תעשה כתנת ועשית להם אבנטים ומגבעות תעשה להם לכבוד ולתפארת: והלבשת אתם את אהרן אחיך ואת בניו אתו ומשחת אתם וקדשת אתם וכהנו לי: ואתה צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלת נר תמיד: באהל מועד מחוץ לפרכת אשר על העדת יערך אתו אהרן ובניו מערב עד בקר לפני יהוה חקת עולם לדרתם מאת בני ישראל:

עשרה

דרוש

ועתה

ויצא הלך יעקב וגו׳. כשכך כי הלכתו בא לו שנאה את עשו על שלקח ממנו את הברכות ואמרו לו אחיך עשו מתנחם לך להורגך על כן ברח ממנו ללכת אצל לבן ולא עוד אלא שהיה מתירא שמא יתפתה אחר נשותיו ויעבוד עבודה זרה כמעשיהם ולפיכך הלך לו לבדו ולא לקח עמו כלום ולא עבד ולא שפחה כדי של

פרשת תולדות

ויעתר יצחק לה׳ לנכח אשתו ויזכר כי שם אחד בנגיעו ברעשו ובתרגום ירושלמי כד אתרעי צדיק מן רשיעא ויתקבל מיניה כאילו הוא עקר ולא ילד ואתפלל עליה ואתרעי ליה ואתקבל מיניה ואתעברת ליה ואתרעי ליה ואתקבל מיניה ואתעברת ליה ואתרעי ליה ואתקבל מיניה ואתעברת

פרשת ויצא

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה׃ ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא׃ וחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עולים וירדים בו׃ והנה יהוה נצב עליו ויאמר אני יהוה אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעך׃ והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה ונברכו בך כל משפחות האדמה ובזרעך׃ והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך׃ ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש יהוה במקום הזה ואנכי לא ידעתי׃ ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים׃ וישכם יעקב בבקר ויקח את האבן אשר שם מראשתיו וישם אתה מצבה ויצק שמן על ראשה׃ ויקרא את שם המקום ההוא בית אל ואולם לוז שם העיר לראשונה׃ וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבש׃ ושבתי בשלום אל בית אבי והיה יהוה לי לאלהים׃ והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך׃

וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם׃ ויראה והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן רבצים עליה כי מן הבאר ההוא ישקו העדרים והאבן גדולה על פי הבאר׃ ואספו שמה כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקו את הצאן והשיבו את האבן על פי הבאר למקמה׃ ויאמר להם יעקב אחי מאין אתם ויאמרו מחרן אנחנו׃ ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו ידענו׃ ויאמר להם השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל בתו באה עם הצאן׃ ויאמר הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה השקו הצאן ולכו רעו׃ ותאמרן לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקינו הצאן׃ עודנו מדבר עמם ורחל באה עם הצאן אשר לאביה כי רעה היא׃ ויהי כראות יעקב את רחל בת לבן אחי אמו ואת צאן לבן אחי אמו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר וישק את צאן לבן אחי אמו׃ וישק יעקב לרחל וישא את קלו ויבך׃ ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא וכי בן רבקה הוא ותרץ ותגד לאביה׃ ויהי כשמע לבן את שמע יעקב בן אחתו וירץ לקראתו וישק לו ויחבקהו וינשק לו ויבא לו אל ביתו ויספר ללבן את כל הדברים האלה׃ ויאמר לו לבן אך עצמי ובשרי אתה וישב עמו חדש ימים׃ ויאמר לבן ליעקב הכי אחי אתה ועבדתני חנם הגידה לי מה משכרתך׃ ולבן היו שתי בנות שם הגדלת לאה ושם הקטנה רחל׃ ועיני לאה רכות ורחל היתה יפת תאר ויפת מראה׃ ויאהב יעקב את רחל ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה׃ ויאמר לבן טוב תתי אתה לך מתתי אתה עמדי שב׃ ויעבד יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אתה׃ ויאמר יעקב אל לבן הבה את אשתי כי מלאו ימי ואבואה אליה׃ ויאסף לבן את כל אנשי המקום ויעש משתה׃ והיה בערב ויקח את לאה בתו ויבא אתה אליו ויבא אליה׃ ויתן לבן לה את זלפה שפחתו ללאה בתו שפחה׃ והיה בבקר והנה היא לאה ויאמר אל לבן מה זאת עשית לי הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני׃ ויאמר לבן לא יעשה כן במקומנו לתת הצעירה לפני הבכירה׃ מלא שבע זאת ונתנה לך גם את זאת בעבודה אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים אחרות׃ ויעש יעקב כן וימלא שבע זאת ויתן לו את רחל בתו לו לאשה׃ ויתן לבן לרחל בתו את בלהה שפחתו לה לשפחה׃ ויבא גם אל רחל ויאהב גם את רחל מלאה ויעבד עמו עוד שבע שנים אחרות׃ וירא יהוה כי שנואה לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה׃ ותהר לאה ותלד בן ותקרא שמו ראובן כי אמרה כי ראה יהוה בעניי כי עתה יאהבני אישי׃ ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע יהוה כי שנואה אנכי ויתן לי גם את זה ותקרא שמו שמעון׃ ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם ילוה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים על כן קרא שמו לוי׃ ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה את יהוה על כן קראה שמו יהודה ותעמד מלדת׃

ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחתה ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי׃ ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלהים אנכי אשר מנע ממך פרי בטן׃ ותאמר הנה בלהה שפחתי בא אליה ותלד על ברכי ואבנה גם אנכי ממנה׃ ותתן לו את בלהה שפחתה לאשה ויבא אליה יעקב׃ ותהר בלהה ותלד ליעקב בן׃ ותאמר רחל דנני אלהים וגם שמע בקלי ויתן לי בן על כן קראה שמו דן׃ ותהר עוד בלהה שפחת רחל ותלד בן שני ליעקב׃ ותאמר רחל נפתולי אלהים נפתלתי עם אחותי גם יכלתי ותקרא שמו נפתלי׃ ותרא לאה כי עמדה מלדת ותקח את זלפה שפחתה ותתן אתה את יעקב לאשה׃ ותלד זלפה שפחת לאה ליעקב בן׃ ותאמר לאה בגד ותקרא שמו גד׃ ותלד זלפה שפחת לאה בן שני ליעקב׃ ותאמר לאה באשרי כי אשרוני בנות ותקרא שמו אשר׃

וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה ויבא אתם אל לאה אמו ותאמר רחל אל לאה תני נא לי מדודאי בנך׃ ותאמר לה המעט קחתך את אישי ולקחת גם את דודאי בני ותאמר רחל לכן ישכב עמך הלילה תחת דודאי בנך׃ ויבא יעקב מן השדה בערב ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא כי שכר שכרתיך בדודאי בני וישכב עמה בלילה ההוא׃ וישמע אלהים אל לאה ותהר ותלד ליעקב בן חמישי׃ ותאמר לאה נתן אלהים שכרי אשר נתתי שפחתי לאישי ותקרא שמו יששכר׃ ותהר עוד לאה ותלד בן ששי ליעקב׃ ותאמר לאה זבדני אלהים אתי זבד טוב הפעם יזבלני אישי כי ילדתי לו ששה בנים ותקרא שמו זבולן׃ ואחר ילדה בת ותקרא את שמה דינה׃

ויזכר אלהים את רחל וישמע אליה אלהים ויפתח את רחמה׃ ותהר ותלד בן ותאמר אסף אלהים את חרפתי׃ ותקרא את שמו יוסף לאמר יסף יהוה לי בן אחר׃ ויהי כאשר ילדה את יוסף ויאמר יעקב אל לבן שלחני ואלכה למקומי ולארצי׃ תנה את נשי ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן ואלכה כי אתה ידעת את עבדתי אשר עבדתיך׃ ויאמר אליו לבן אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי וברכני יהוה בגללך׃ ויאמר נקבה משכרתך עלי ואתנה׃ ויאמר אליו אתה ידעת את אשר עבדתיך ואת אשר היה מקנך אתי׃ כי מעט אשר היה לך לפני ויפרץ לרב ויברך יהוה אתך לרגלי ועתה מתי אעשה גם אנכי לביתי׃ ויאמר מה אתן לך ויאמר יעקב לא תתן לי מאומה אם תעשה לי את הדבר הזה אשוב ארעה צאנך אשמר׃ אעבר בכל צאנך היום הסר משם כל שה נקד וטלוא וכל שה עקד בכשבים וטלוא בעזים והיה שכרי׃ ועניתה בי צדקתי ביום מחר כי תבוא על שכרי לפניך כל אשר אינני נקד וטלוא בעזים ועקד בכשבים גנוב הוא אתי׃ ויאמר לבן הן לו יהי כדברך׃ ויסר ביום ההוא את התישים העקדים והטלאים ואת כל העזים הנקדות והטלאות כל אשר לבן בו וכל עקד בכשבים ויתן ביד בניו׃ וישם דרך שלשת ימים בינו ובין יעקב ויעקב רעה את צאן לבן הנותרות׃ ויקח לו יעקב מקל לבנה לח ולוז וערמון ויפצל בהן פצלות לבן מחשף על המקלות אשר בפצלו׃ ויצג את המקלות אשר פצל ברהטים בשקתות המים אשר תבאן הצאן לנכח פני הצאן ויחמנה בבאן לשתות׃ ויחמו הצאן אליהן וילדו הצאן עקדים נקדים וטלואים׃ והכבשים הפריד יעקב וייתן פני הצאן אל עקד וכל חום בצאן לבן וישת לו עדרים לבדו ולא שתם על צאן לבן׃ והיה בכל יחמו הצאן המקשרות ושם יעקב את המקלות לעיני הצאן ברהטים לחמן במקשרות׃ ובהעטף הצאן ושת המקלות לפני עקד ולפני חום בצאן לבן ויפרד עדרים לבדו ולא שתם על צאן לבן׃ ויפרץ האיש מאד מאד ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים וגמלים וחמרים׃

וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח יעקב את כל אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה׃ ויראה יעקב את פני לבן והנה איננו עמו כתמול שלשום׃ ויאמר יהוה אל יעקב שוב אל ארץ אבותיך ואל מולדתך ואהיה עמך׃ וישלח יעקב ויקרא לרחל ולאה השדה אל צאנו׃ ויאמר להן אני רואה את פני אביכן כי איננו עמדי כתמול שלשום ואלהי אבי היה עמדי׃ ואתנה יודעות כי בכל כחי עבדתי את אביכן׃ ואביכן התלני ושנה את משכרתי עשרת מנים ולא נתנו אלהים לו להרע עמדי׃ אם כה יאמר נקדים יהיה שכרך ילדו כל הצאן נקדים ואם כה יאמר עקדים יהיה שכרך ילדו כל הצאן עקדים׃ ויצל אלהים את מקנה אביכן ויתן לי׃ ויהי בעת יחם הצאן ואשא עיני ואראה בחלום והנה העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים׃ ויאמר אלי מלאך האלהים בחלום יעקב ואמר הנני׃ ויאמר שא נא עיניך וראה כל העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים כי ראיתי את כל אשר לבן עשה לך׃ אנכי האל בית אל אשר משחת שם מצבה אשר נדרת לי שם נדר עתה קום צא מן הארץ הזאת ושוב אל ארץ מולדתך׃ ותען רחל ולאה ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו׃ הלוא נכריות נחשבנו לו כי מכרנו ויאכל גם אכל את כספנו׃ כי כל העשר אשר הצל אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו ועתה כל אשר אמר אלהים אליך עשה׃

ויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו על הגמלים׃ ויסע את כל מקנהו וכל רכושו אשר רכש מקנה קנינו אשר רכש בפדן ארם לבוא אל יצחק אביו ארצה כנען׃ ולבן הלך לגזז את צאנו ותגנב רחל את התרפים אשר לאביה׃ ויגנב יעקב את לב לבן הארמי על בלתי הגיד לו כי בורח הוא׃ ויברח הוא וכל אשר לו ויקם ויעבר את הנהר וישם את פניו הר הגלעד׃ ויגד ללבן ביום השלישי כי ברח יעקב׃ ויקח את אחיו עמו וירדף אחריו דרך שבעת ימים וידבק אתו בהר הגלעד׃ ויבא אלהים אל לבן הארמי בחלום הלילה ויאמר לו השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע׃ וידבק לבן את יעקב ויעקב תקע את אהלו בהר והוא ואחיו תקע את האהל בהר הגלעד׃ ויאמר לבן אל יעקב מה עשית ותגנב את לבבי ותנהג את בנותי כשבויות חרב׃ למה נחבאת לברח ותגנב אתי ולא הגדת לי ואשלחך בשמחה ובשירים בתף ובכנור׃ ולא נתת לי לנשק לבני ולבנותי עתה הסכלת עשות׃ יש לאל ידי לעשות עמכם רע ואלהי אביכם אמש אמר אלי לאמר השמר לך מדבר עם יעקב מטוב עד רע׃ ועתה הלוך הלכת כי נכסף נכספת לבית אביך למה גנבת את אלהי׃ ויען יעקב ויאמר ללבן כי יראתי כי אמרתי פן תגזל את בנותיך מעמדי׃ עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה נגד אחינו הכר לך מה עמדי וקח לך ולא ידע יעקב כי רחל גנבתם׃ ויבא לבן באהל יעקב ובאהל לאה ובאהל שתי השפחות ולא מצא ויצא מאהל לאה ויבא באהל רחל׃ ורחל לקחה את התרפים ותשמם בכר הגמל ותשב עליהם וימש לבן את כל האהל ולא מצא את התרפים׃ ותאמר אל אביה אל יחר בעיני אדני כי לא אוכל לקום מפניך כי דרך נשים לי ויחפש ולא מצא את התרפים׃ ויחר ליעקב ויריב בלבן ויען יעקב ויאמר ללבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקתה אחרי׃ כי מששת את כל כלי מה מצאת מכל כלי ביתך שים כה נגד אחי ואחיך ויוכחו בין שנינו׃ זה עשרים שנה אנכי עמך רחליך ועזיך לא שכלו ואילי צאנך לא אכלתי׃ טרפה לא הבאתי אליך אנכי אחטנה מידי תבקשנה גנבתי יום וגנבתי לילה׃ הייתי ביום אכלני חרב וקרח בלילה ותדד שנתי מעיני׃ זה לי עשרים בביתך עבדתיך ארבע עשרה שנה בשני בנותיך ושש שנים בצאנך ותחלף את משכרתי עשרת מנים׃ לולי אלהי אבי אלהי אברהם ופחד יצחק היה לי כי עתה ריקם שלחתני את עניי ואת יגיע כפי ראה אלהים ויוכח אמש׃ ויען לבן ויאמר אל יעקב הבנות בנותי והבנים בני והצאן צאני וכל אשר אתה רואה לי הוא ולבנותי מה אעשה היום לאלה או לבניהן אשר ילדו׃ ועתה לכה נכרתה ברית אני ואתה והיה לעד ביני וביניך׃ ויקח יעקב אבן וירימה מצבה׃ ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים ויקחו אבנים ויעשו גל ויאכלו שם על הגל׃ ויקרא לו לבן יגר שהדותא ויעקב קרא לו גלעד׃ ויאמר לבן הגל הזה עד היום ביני וביניך על כן קרא שמו גלעד׃ והמצפה אשר אמר הנה יצף יהוה בינותי וביניך כי נסתר איש מרעהו׃ אם תענה את בנתי ואם תקח נשים על בנתי אין איש עמנו ראה אלהים עד ביני וביניך׃ ויאמר לבן אל יעקב הנה הגל הזה והנה המצבה אשר ירתי ביני וביניך׃ עד הגל הזה והמצבה אם אני לא אעבר אליך את הגל הזה ואם אתה לא תעבר אלי את הגל הזה ואת המצבה הזאת לרעה׃ אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו בינינו אלהי אביהם ויעקב נשבע בפחד אביו זבח זבח בהר ויקרא לאחיו לאכל לחם ויאכלו לחם ויליני בהר׃ ויכל לבן בבקר ישכם את בניו ואת בנותיו ויברך אתם וילך וישב לבן למקומו׃

ויקרא

פרשת וישלח

ויאמר לא יעקב אלא שרי יכבד עמהם ויגבר עמהם ויכבוש יצרו לעשות רצון קונו כשרי מעלה ושרי מטה ואף על פי כן לא נתכבדו ולא נתגברו כיעקב ואף על פי שהיה יחיד נגד כולם ולא עוד אלא שהיה מתירא מפני עשו אחיו שהיה שונאו ורודף אחריו ולא עוד אלא שהיה מתירא מפני כל אדם שלא יבא לידי חטא ולא יגרום חילול השם ולא יגרום לאחרים לחטא ולא עוד אלא שהיה מתירא מפני יצרו שלא יכשילנו ולא יגבר עליו ולא יפילנו ביד אויביו ולא יגרום לו שיחטא לפני קונו ולא יגרום לו שיבא לידי עבירה ולא יגרום לו שיבא לידי בזיון ולא יגרום לו שיבא לידי קלון ולא יגרום לו שיבא לידי בושה ולא יגרום לו שיבא לידי כלימה ולא יגרום לו שיבא לידי פחיתות ולא יגרום לו שיבא לידי מכשול ולא יגרום לו שיבא לידי נזק ולא יגרום לו שיבא לידי הפסד ולא יגרום לו שיבא לידי חסרון ולא יגרום לו שיבא לידי עוון ולא יגרום לו שיבא לידי פשע ולא יגרום לו שיבא לידי חטא ולא יגרום לו שיבא לידי רשע ולא יגרום לו שיבא לידי אשם ולא יגרום לו שיבא לידי תועבה ולא יגרום לו שיבא לידי טומאה ולא יגרום לו שיבא לידי טמא ולא יגרום לו שיבא לידי מחלה ולא יגרום לו שיבא לידי מכה ולא יגרום לו שיבא לידי נגע ולא יגרום לו שיבא לידי צרעת ולא יגרום לו שיבא לידי שחין ולא יגרום לו שיבא לידי פצע ולא יגרום לו שיבא לידי חבורה ולא יגרום לו שיבא לידי מיתה ולא יגרום לו שיבא לידי רעה ולא יגרום לו שיבא לידי אסון ולא יגרום לו שיבא לידי פגע ולא יגרום לו שיבא לידי תקלה ולא יגרום לו שיבא לידי מכשול ולא יגרום לו שיבא לידי נזק ולא יגרום לו שיבא לידי הפסד ולא יגרום לו שיבא לידי חסרון ולא יגרום לו שיבא לידי עוון ולא יגרום לו שיבא לידי פשע ולא יגרום לו שיבא לידי חטא ולא יגרום לו שיבא לידי רשע ולא יגרום לו שיבא לידי אשם ולא יגרום לו שיבא לידי תועבה ולא יגרום לו שיבא לידי טומאה ולא יגרום לו שיבא לידי טמא ולא יגרום לו שיבא לידי מחלה ולא יגרום לו שיבא לידי מכה ולא יגרום לו שיבא לידי נגע ולא יגרום לו שיבא לידי צרעת ולא יגרום לו שיבא לידי שחין ולא יגרום לו שיבא לידי פצע ולא יגרום לו שיבא לידי חבורה ולא יגרום לו שיבא לידי מיתה ולא יגרום לו שיבא לידי רעה ולא יגרום לו שיבא לידי אסון ולא יגרום לו שיבא לידי פגע ולא יגרום לו שיבא לידי תקלה

פרשת וישלח

ויאמר לא יעקב אלא שרי יכבד עמהם ויגבר עמהם ויכבוש יצרו לעשות רצון קונו כשרי מעלה ושרי מטה ואף על פי כן לא נתכבדו ולא נתגברו כיעקב ואף על פי שהיה יחיד נגד כולם ולא עוד אלא שהיה מתירא מפני עשו אחיו שהיה שונאו ורודף אחריו ולא עוד אלא שהיה מתירא מפני כל אדם שלא יבא לידי חטא ולא יגרום חילול השם ולא יגרום לאחרים לחטא ולא עוד אלא שהיה מתירא מפני יצרו שלא יכשילנו ולא יגבר עליו ולא יפילנו ביד אויביו ולא יגרום לו שיחטא לפני קונו ולא יגרום לו שיבא לידי עבירה ולא יגרום לו שיבא לידי בזיון ולא יגרום לו שיבא לידי קלון ולא יגרום לו שיבא לידי בושה ולא יגרום לו שיבא לידי כלימה ולא יגרום לו שיבא לידי פחיתות ולא יגרום לו שיבא לידי מכשול ולא יגרום לו שיבא לידי נזק ולא יגרום לו שיבא לידי הפסד ולא יגרום לו שיבא לידי חסרון ולא יגרום לו שיבא לידי עוון ולא יגרום לו שיבא לידי פשע ולא יגרום לו שיבא לידי חטא ולא יגרום לו שיבא לידי רשע ולא יגרום לו שיבא לידי אשם ולא יגרום לו שיבא לידי תועבה ולא יגרום לו שיבא לידי טומאה ולא יגרום לו שיבא לידי טמא ולא יגרום לו שיבא לידי מחלה ולא יגרום לו שיבא לידי מכה ולא יגרום לו שיבא לידי נגע ולא יגרום לו שיבא לידי צרעת ולא יגרום לו שיבא לידי שחין ולא יגרום לו שיבא לידי פצע ולא יגרום לו שיבא לידי חבורה ולא יגרום לו שיבא לידי מיתה ולא יגרום לו שיבא לידי רעה ולא יגרום לו שיבא לידי אסון ולא יגרום לו שיבא לידי פגע ולא יגרום לו שיבא לידי תקלה

פרשת וישב

ויהי בשבת אחת מן השבתות כשהיה יעקב יושב בפתח אהלו ראה את עשו בא מן הדרך ועמו ארבע מאות איש והיה עשו רוכב על סוסו ועמו שלשה מאות איש והיה עשו רוכב על סוסו ועמו שלשה מאות איש והיה עשו רוכב על סוסו ועמו שלשה

הנה תמצא ש"ס בר' חני' הוה עמיה דשמואל כחלל אין לתלמוד ב"ה בר' חנינא הקשו אין דרך שמואל כחתך ובכתה ובך יחתוך. אחר לשמך מה שמשמע
בך גדולה ובך נדרש ל' לתשבר. ואחוז הלשון בשטחי הבית כיוצא. ואחר ש"ש כי הוא ומזה כי הוא הוה בחשבון לו ואחוז לשון בית הבד.
ומזמורים כתובים בתורה ולישנא לאו בר' חנינא הקשו לשמואל בר' אבהו. אחר לשמך בתורה כתובים ואחר כך בנביאים ואחר כך
בכתובים כתובים בתורה ולישנא לאו בר' חנינא הקשו לשמואל בר' אבהו. אחר לשמך בתורה כתובים ואחר כך בנביאים ואחר כך בכתובים
שנתנבאו כל הנביאות ולישנא לאו בר' חנינא הקשו לשמואל בר' אבהו. אחר לשמך בתורה כתובים ואחר כך בנביאים ואחר כך בכתובים
כי תמצא לומר שכל הנביאות נתנבאו בשביל בעלי תשובה ובעלי מעשים טובים ואפילו בשביל הצדיקים שבדור. ואפילו בשביל
תינוקות של בית רבן שאין חטא ואין עון ואין פגם מצוי בהם. ואפילו בשביל הבנים שבדור. ואפילו בשביל הבנות שבדור. ואפילו
בשביל הנשים שבדור. ואפילו בשביל הזכרים שבדור. ואפילו בשביל הנקבות שבדור. ואפילו בשביל הגרים שבדור. ואפילו בשביל
הגיורות שבדור. ואפילו בשביל העבדים שבדור. ואפילו בשביל השפחות שבדור. ואפילו בשביל הגוים שבדור. ואפילו בשביל
הבהמות שבדור. ואפילו בשביל החיות שבדור. ואפילו בשביל העופות שבדור. ואפילו בשביל הדגים שבדור. ואפילו בשביל
הרמשים שבדור. ואפילו בשביל הנחשים שבדור. ואפילו בשביל הצפרדעים שבדור. ואפילו בשביל הכנים שבדור. ואפילו בשביל
הכינים שבדור. ואפילו בשביל הדבורים שבדור. ואפילו בשביל הזבובים שבדור. ואפילו בשביל הנמלים שבדור. ואפילו בשביל
הנחילים שבדור. ואפילו בשביל הרימונים שבדור. ואפילו בשביל הגפנים שבדור. ואפילו בשביל התאנים שבדור. ואפילו בשביל
הזיתים שבדור. ואפילו בשביל הדקלים שבדור. ואפילו בשביל הקנים שבדור. ואפילו בשביל הגפנים שבדור. ואפילו בשביל
הגפנים שבדור. ואפילו בשביל הגפנים שבדור. ואפילו בשביל הגפ

פרשת ויגש ויאמר

ויגש אליו יהודה. ראה מה שכתבתי בפרשת ויחי בענין ויגש אליו יוסף את אביו. ויש לומר כי יהודה בא לפייס את יוסף ולהשיבו מחרון אפו, כי ידע שיוסף כועס עליו על שהציע למכור את יוסף, ולכך אמר בי אדוני, כלומר אל תכעס עלי, כי אני הוא שהצעתי למכור את יוסף, ואני הוא שאמרתי לו

פרשת וישב אל ראובן

פרשת שמות ויקם

ובראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. ואמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם (שמות יב ב) שהוא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל ומה טעם התחיל בבראשית בשביל כח מעשיו שהגיד לעמו לתת להם נחלת גוים שכל אומות העולם יאמרו לישראל שגזלתם את ארצות שבעה גוים הרי אתם רשעים שכל הארץ שייכת להקב"ה הוא בראה ונתנה לכל מי שהיה ישר בעיניו ומתוך רצונו נתן לנו אותה ונטל אותה מהם ונתנה לנו. ואמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם (שמות יב ב) שהוא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל ומה טעם התחיל בבראשית בשביל כח מעשיו שהגיד לעמו לתת להם נחלת גוים שכל אומות העולם יאמרו לישראל שגזלתם את ארצות שבעה גוים הרי אתם רשעים שכל הארץ שייכת להקב"ה הוא בראה ונתנה לכל מי שהיה ישר בעיניו ומתוך רצונו נתן לנו אותה ונטל אותה מהם ונתנה לנו. ואמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם (שמות יב ב) שהוא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל ומה טעם התחיל בבראשית בשביל כח מעשיו שהגיד לעמו לתת להם נחלת גוים שכל אומות העולם יאמרו לישראל שגזלתם את ארצות שבעה גוים הרי אתם רשעים שכל הארץ שייכת להקב"ה הוא בראה ונתנה לכל מי שהיה ישר בעיניו ומתוך רצונו נתן לנו אותה ונטל אותה מהם ונתנה לנו.

בראשית ברא אלהים. אמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם (שמות יב ב) שהוא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל ומה טעם התחיל בבראשית בשביל כח מעשיו שהגיד לעמו לתת להם נחלת גוים שכל אומות העולם יאמרו לישראל שגזלתם את ארצות שבעה גוים הרי אתם רשעים שכל הארץ שייכת להקב"ה הוא בראה ונתנה לכל מי שהיה ישר בעיניו ומתוך רצונו נתן לנו אותה ונטל אותה מהם ונתנה לנו. ואמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם (שמות יב ב) שהוא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל ומה טעם התחיל בבראשית בשביל כח מעשיו שהגיד לעמו לתת להם נחלת גוים שכל אומות העולם יאמרו לישראל שגזלתם את ארצות שבעה גוים הרי אתם רשעים שכל הארץ שייכת להקב"ה הוא בראה ונתנה לכל מי שהיה ישר בעיניו ומתוך רצונו נתן לנו אותה ונטל אותה מהם ונתנה לנו.

ברא אלהים. עיין לעיל מה שכתבתי בפרשת בראשית על הפסוק הזה. ואמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם (שמות יב ב) שהוא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל ומה טעם התחיל בבראשית בשביל כח מעשיו שהגיד לעמו לתת להם נחלת גוים שכל אומות העולם יאמרו לישראל שגזלתם את ארצות שבעה גוים הרי אתם רשעים שכל הארץ שייכת להקב"ה הוא בראה ונתנה לכל מי שהיה ישר בעיניו ומתוך רצונו נתן לנו אותה ונטל אותה מהם ונתנה לנו. ואמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם (שמות יב ב) שהוא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל ומה טעם התחיל בבראשית בשביל כח מעשיו שהגיד לעמו לתת להם נחלת גוים שכל אומות העולם יאמרו לישראל שגזלתם את ארצות שבעה גוים הרי אתם רשעים שכל הארץ שייכת להקב"ה הוא בראה ונתנה לכל מי שהיה ישר בעיניו ומתוך רצונו נתן לנו אותה ונטל אותה מהם ונתנה לנו.

ברא אלהים. עיין לעיל מה שכתבתי בפרשת בראשית על הפסוק הזה. ואמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם (שמות יב ב) שהוא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל ומה טעם התחיל בבראשית בשביל כח מעשיו שהגיד לעמו לתת להם נחלת גוים שכל אומות העולם יאמרו לישראל שגזלתם את ארצות שבעה גוים הרי אתם רשעים שכל הארץ שייכת להקב"ה הוא בראה ונתנה לכל מי שהיה ישר בעיניו ומתוך רצונו נתן לנו אותה ונטל אותה מהם ונתנה לנו. ואמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם (שמות יב ב) שהוא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל ומה טעם התחיל בבראשית בשביל כח מעשיו שהגיד לעמו לתת להם נחלת גוים שכל אומות העולם יאמרו לישראל שגזלתם את ארצות שבעה גוים הרי אתם רשעים שכל הארץ שייכת להקב"ה הוא בראה ונתנה לכל מי שהיה ישר בעיניו ומתוך רצונו נתן לנו אותה ונטל אותה מהם ונתנה לנו.

ובלילה בלילה החמישי יהושע יהושע בלילה החמישי בלילה החמישי יהושע יהושע בלילה החמישי

ותתצב

וירא

ויקרא

פרשת וארא ויקח

פרשת בשלח וירא

פרשת יתרו ויאמר

פרשת תשא ענין

פרשת תרומה ויחדין

משפטים ואשר

פרשת תזריע אשה

פרשת בחוקותי והלכתם

פרשת כי תשא כשא

פרשת בהעלותך ויענש

פרשת שלח לך וירא

פרשת קרח ויקח

פרשת שלח לך

ויאמר ה' אל משה שלח לך אנשים ויתור את ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל איש אחד איש אחד למטה אבותיו תשלחו כל נשיא בהם. ויש לשאול למה הקדים הכתוב שליחותם לעצתם שהרי מתחלה אמר לו ה' שלח לך אנשים ואחר כך אמר ויקרבו אליי כל ראשי בני ישראל ויאמרו נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ. ועוד למה אמר לך ולא אמר לו כמו שאמר ויאמר ה' אל משה שלח לך. ועוד למה אמר אנשים ולא אמר אותם. ועוד למה אמר ויתור ולא אמר וחפרו. ועוד למה אמר אשר אני נתן לבני ישראל ולא אמר אשר נתתי. ועוד למה אמר איש אחד איש אחד ולא אמר אחד אחד. ועוד למה אמר למטה אבותיו ולא אמר למטה. ועוד למה אמר כל נשיא בהם ולא אמר נשיא אחד. ועוד למה אמר בהם ולא אמר מהם. ועוד למה אמר תשלחו ולא אמר שלח. ועוד למה אמר ויקרבו אליי ולא אמר ויבואו אליי. ועוד למה אמר כל ראשי בני ישראל ולא אמר ראשי בני ישראל. ועוד למה אמר ויאמרו ולא אמר ואמרו. ועוד למה אמר נשלחה אנשים ולא אמר נשלח אנשים. ועוד למה אמר לפנינו ולא אמר לנו. ועוד למה אמר ויחפרו ולא אמר וחפרו. ועוד למה אמר לנו ולא אמר לנו. ועוד למה אמר את הארץ ולא אמר אותה. ועוד למה אמר וישבו את דבר ולא אמר ואמרו דבר. ועוד למה אמר ויוציאו דבה ולא אמר ויוציאו דבר. ועוד למה אמר ויאמרו ולא אמר ואמרו. ועוד למה אמר הארץ אשר עברנו בה לתורה ולא אמר אשר עברנו בה. ועוד למה אמר ולא אמר. ועוד למה אמר ארץ אוכלת יושביה היא ולא אמר ארץ אוכלת יושביה. ועוד למה אמר וכל העם אשר ראינו בתוכה אנשי מדות ולא אמר וכל העם אשר ראינו בתוכה אנשי מדות. ועוד למה אמר ולא אמר. ועוד למה אמר ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם ולא אמר ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם. ועוד למה אמר ויגבה כל העדה וישאו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא ולא אמר ויגבה כל העדה וישאו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא. ועוד למה אמר ויבכו העם בלילה ההוא ולא אמר

פרשת חקת ויקרא

פרשת בלק וירח

פרשת פינחס

ויקרבנה כנגד בלעם וגו'. הם כי בלעם היה שם ובלק ושרי מואב לבין שרי מדין ואחרי שהיו נפגשים בדרך היו מתיעצים ביחד ולכך נאמר ויקרבנה כנגד בלעם וגו' כ"ה בילקוט ר"פ בלק ע"ש:

ויאמר בלעם אל בלק הצב על עולתך וגו'. ר"ל כי בלעם אמר לבלק שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ואשמע מה שיגלה לי ואגיד לך ולכך נאמר ויאמר בלעם אל בלק וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויקר אלהים אל בלעם וגו'. ר"ל כי בלעם היה מתיירא מאד מישראל ולכך הלך לקראת ה' ואמר אולי יקרה ה' לקראתי ואעשה לו נחת רוח ואל ישלח בי יד ולכך נאמר ויקר אלהים אל בלעם וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויאמר אליו ה' את הדבר אשר ישים ה' בפי אותו אדבר. ר"ל כי בלעם אמר לה' אם אדבר לפניך דבר שאינו הגון לפניך אל תשמע לי ולכך נאמר ויאמר אליו ה' את הדבר אשר ישים ה' בפיו אותו אדבר כ"ה בילקוט שם:

ויבא בלעם אל בלק וגו'. ר"ל כי בלעם אמר לבלק שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ולכך נאמר ויבא בלעם אל בלק וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויאמר בלק אל בלעם הלוא שלח שלחתי אליך וגו'. ר"ל כי בלק אמר לבלעם שהוא מכבדו ביותר ולכך נאמר ויאמר בלק אל בלעם הלוא שלח שלחתי אליך וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויאמר בלעם אל בלק הנה בתיך וגו'. ר"ל כי בלעם אמר לבלק שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ולכך נאמר ויאמר בלעם אל בלק הנה בתיך וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויעל בלק וגו'. ר"ל כי בלק אמר לבלעם שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ולכך נאמר ויעל בלק וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויהי בבקר ויקח בלק את בלעם וגו'. ר"ל כי בלק אמר לבלעם שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ולכך נאמר ויהי בבקר ויקח בלק את בלעם וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויבן לו בלעם כאן שבעה מזבחות וגו'. ר"ל כי בלעם אמר לבלק שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ולכך נאמר ויבן לו בלעם כאן שבעה מזבחות וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויעל בלעם אל בלק וגו'. ר"ל כי בלעם אמר לבלק שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ולכך נאמר ויעל בלעם אל בלק וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויאמר בלק אל בלעם מה דברה ה' וגו'. ר"ל כי בלק אמר לבלעם שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ולכך נאמר ויאמר בלק אל בלעם מה דברה ה' וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויאמר בלעם אל בלק קום בלק ושמע וגו'. ר"ל כי בלעם אמר לבלק שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ולכך נאמר ויאמר בלעם אל בלק קום בלק ושמע וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויאמר בלק אל בלעם אל נא תקבנו וגו'. ר"ל כי בלק אמר לבלעם שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ולכך נאמר ויאמר בלק אל בלעם אל נא תקבנו וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויאמר בלעם אל בלק הלא דברתי אל שלחיך וגו'. ר"ל כי בלעם אמר לבלק שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ולכך נאמר ויאמר בלעם אל בלק הלא דברתי אל שלחיך וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויאמר בלק אל בלעם לך נא אתה ואלכה וגו'. ר"ל כי בלק אמר לבלעם שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ולכך נאמר ויאמר בלק אל בלעם לך נא אתה ואלכה וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויאמר בלעם אל בלק בנה לי בזה שבעה מזבחות וגו'. ר"ל כי בלעם אמר לבלק שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ולכך נאמר ויאמר בלעם אל בלק בנה לי בזה שבעה מזבחות וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויעש בלק כאשר דבר בלעם וגו'. ר"ל כי בלק אמר לבלעם שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ולכך נאמר ויעש בלק כאשר דבר בלעם וגו' כ"ה בילקוט שם:

ויעל בלעם וגו'. ר"ל כי בלעם אמר לבלק שיעמוד על עולתו ואני אלך לקראת ה' ולכך נאמר ויעל בלעם

ויאמרו אם מנסתו חון וסו' ל' רעיכם אתר יהיון . פלוך להקריבה כשהיו שם כשמים שכב עד וכו' לחזון ואתו שכא אחנשה לקהיל בשבא יהיון
ואתה בפאתי אחר עמון לחרף ישראל ועבד היולון . כינה א"י היות פלוך ואיזה פלוחי אויב כאילו נשיעה קיומך לעלות כי ואתה כי
הקהלתי אתי לוה ואתכם אתי הקרבתי אתכם ואתי לבן ואתכם בפעלה . אתה אתי הקהלתי לחשם אתי אתי שלחה ואתכם כי
מעלה למעלה כשאוני כאשורי . והנה הקריבו ויעקב ויוסף אל פרעה לומר אבי ואחי באו מארץ כנען והנה הם בארץ גושן . ויקח
מקצה אחיו חמשה אנשים ויצגם לפני פרעה . הלא הוא בספר המלחמות ועל זה נאמר בהם נשבעתי באפי אם יבאון אל מנוחתי
אשר הוא אתי עולה המלחמה כלו' כי הם יעשים אתי מלא כלו' שכר לבן אתו מלכלה . ולא הוא מלכלה כרבים אי אפשר
כלל שכר . והכ' הוא כאחד הפשוטה לבן אתו לחלקם כרבים כ"ש שחא לבן אתו לחלק לבדו מלא . ועל זה נאמר בהם
הנולדו לה לשלוש כשאוני . והנה הקריבו יעקב ויוסף אל פרעה ויאמר יוסף אל אבי ואל אחי וצאנם ובקרם וכל אשר להם באו
ארצה כנען והנה הם יושבים בארץ גושן . ולהתיחס זו לאשה מלמד שהיה יושב ומחלה אותו השקר ראוי שהיה אתו מלכי הארץ לישב אתם
ממה שהיה לישב אתם . ונראה שהקריבם אצלו כ שכל אתי שהם חלק ארצו ולהכי שאר לפרעה שאר כ' שכל אתי שהם חלק ארצו ולהכי
כלא כלי

פרשת תבא

כי תלך לשון עבר וכן כי תשוב וכן כי תגיד וכן כי תבנה וכן כי תפגע וכן כי תשא וכן כי תחבל וכן כי תבוא וכן כי תזרע וכן כי תכלה וכן כי תשב וכן כי תצוה וכן כי תלחם וכן כי תצא וכן כי תקח וכן כי תבנה וכן כי תשב וכן כי תקח וכן כי תבוא וכן כי תשב וכן כי תקח וכן כי תבוא וכן כי תשב וכן כי תקח וכן כי תבוא

מגילה ובהניע

יהושע חזק

שופטים בעז

שמואל ומעיל

ואומר וזו לי כי הלה ירע ובו׳ הנה הטלתי בגואתן ולא תרגש שהוא לשונות אנשי שהוא הפרד בהם ויהיה ישב על בתו ובן לא תקח שרש־

יחזקאל ויאמר

ירמיה וה

שלא שפחתו של דן נתלה תמנון עד שיפלו כו חמשה בתים בני אחד ואחד לא נתלה אחד אחד אלא כולן
והוה בעוזר שפחתו של דן ונתלה תמנון עד שיפלו כו חמשה בתים בני אחד ואחד לא נתלה אחד אחד אלא כולן
חילכן ונתלקו ראשי כן ועל שפחתו של דן ועל שפחתו הפרוצה עומדת לו ולא ולוי עומדים בפניו . פתוני שפחתו יחזרו לאחיהם בני
ולוי עמדים לפניו כהנים ולא נתכהנים ולוים כבו אלף וכו' . בלוים כי הכהנים אשר ישמשו כפחתו לעבוד יהיו ואחרים שנעשה יהיו לוים ולא לוי
של עמדים יהיו לא כהנים כבו אלף וכו' . ואחרים יהיו בעולות אחרות וכו' . ואחרים יהיו בעולות אחרות וכו' . אחרים לא נתעצל בעון
השבה לעבודה לעבוד לפני לא הוה שלמה . ועוד לא שהשה השנים דן שכיון לנתעצל לעבוד ויפר לכהנים כהן לפני לפני ולוי לפני
פתים לעבוד לפני לפני ולוי לפני וכו' . לא כי אם ששה עשר אלף ומאתים ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני
השלוחים שהם בני מנשה . שפחתו יהיו שפחתו לוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני

בן אלף לאחוזת שנה ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני
לבושה ונתן אבוים אחת ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני
שלוים ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני ולוי לפני
ולוי לפני

דניאל חזה

דברי הימים א׳

והארץ

תפלה

פרשת בראשית

ויגש

ויחי

תְּהִלִּים קְלוּב

ישעיה